

Vejledning >Dagtilbud

Temperaturmåling
2010

Indledning

Denne vejledning omhandler Temperaturmålingen.

I de næste afsnit vil du finde en kort beskrivelse af Temperaturmålingens anvendelsesmuligheder, fokus og metode. Du vil også få information om, hvordan du forbereder og gennemfører Temperaturmålingen, samt hvad du kan gøre, når du vil efterbehandle resultaterne.

Vejledningen giver endvidere nogle indledende bud på, hvordan du kan anvende resultaterne i dit arbejde.

God læselyst

VEJLEDNINGEN INDEHOLDER FØLGENDE

- Temperaturmålingen – hvad er det?
- Sådan foregår arbejdet med Temperaturmålingen
- Sådan vises resultaterne
- Sådan kan resultaterne anvendes

Temperaturmålingen – hvad er det?

Temperaturmålingen er et redskab til systematisk dokumentation og kvalitetsudvikling i kommunens dagtilbud. Temperaturmålingen måler kvaliteten i dagtilbuddet, hvor kerneydelsen er at fremme børns trivsel, udvikling og læring.

Temperaturmålingens anvendelse

Temperaturmålingen kan anvendes:

- Af medarbejdere og ledere i dagtilbuddene til at beskrive og måle den faglige kvalitet og som grundlag for refleksion og dialog i udviklingen af den pædagogiske praksis – såvel internt i dagtilbuddet som på tværs af kommunens dagtilbud.
- I dialogen mellem dagtilbud, forvaltning og politikere om kvaliteten i kommunens dagtilbud.
- Af de kommunale politikere og forvaltning i forbindelse med kommunalbestyrelsens prioritering og opfølgning på kvaliteten i kommunens dagtilbud.
- Af de kommunale politikere, forvaltning og borgere i forbindelse med faglige kvalitetsoplysninger.

Hvad dokumenterer Temperaturmålingen?

Temperaturmålingen dokumenterer følgende områder:

- De seks temaer i de pædagogiske læreplaner
- Ledelse – til understøttelse af personalets faglige arbejde
- Lærings- og udviklingsmiljøer
- Personalets faglige kompetencer.

De fire områder understøtter hinanden. Hvis fx resultatet inden for børnenes sociale kompetencer ikke svarer til jeres målsætninger, kan der være tegn i lærings- og udviklingsmiljøet, hos personalet eller i ledelsen, som kan give et fingerpeg om, hvor der skal sættes ind.

Temperaturmålingen har fokus på alle seks temaer i de pædagogiske læreplaner. Det er ikke sikkert, at der er fokus på alle temaerne i dit dagtilbud, fordi I har valgt at arbejde med særligt fokus på enkelte temaer i en periode. Det er dog stadig væsentligt at indsamle dokumentation for alle temaerne, så du og dine kolleger kan se, i hvilket omfang dagtilbuddet også understøtter børnenes trivsel, udvikling og læring i forhold til de øvrige temaer, selvom de ikke er udvalgt som det aktuelle indsatsområde.

Redskabet Temperaturmåling er oprindeligt udviklet i kommunerne og KL's partnerskab "God kvalitet og høj faglighed i dagtilbud". 35 kommuner og KL samarbejdede i perioden 2008-2009 med faglige eksperter om udviklingen af redskabet. Temperaturmålingen blev efterfølgende afprøvet, evalueret og justeret af 33 af kommunerne. Redskabet er videreudviklet i 2010 i et nyt samarbejde mellem 7 kommuner, forskere og eksperter. Forskerne og eksperterne har inden for deres eget ekspertområde udviklet tre mål med underliggende tegn, som afspejler forskningen inden for det aktuelle område. Derefter er målene og tegnene justeret gennem flere møder mellem forskere/faglige eksperter, kommunale repræsentanter for dagtilbud og forvaltning samt KL.

I Temperaturmålingen anvendes følgende betegnelser:

Betegnelse	Betydning
Mål	Der er inden for hvert af de fire områder i Temperaturmålingen opstillet mål, som udtrykker ønskede tilstande inden for det givne område. Inden for de pædagogiske læreplaner er der opstillet mål for hvert af de seks temaer. Inden for hvert af de tre andre områder er der opstillet tre mål.
Tegn	Hvert af de definerede mål er opdelt i tegn, der er de specifikke handle-mønstre eller udtryksformer, som kan observeres i dagtilbuddene - hos børnene, personalet, ledelse eller i det samlede lærings- og udviklings-miljø.
Målopfyldelse	Målopfyldelse dækker over dagtilbuddets samlede resultat inden for et område eller mål. I forhold til de seks temaer i de pædagogiske lære-planer er målopfyldelse udtryk for, i hvor høj grad den samlede børne-gruppe udviser de tegn, der indgår i observationen. Og i forhold til de øvrige områder er målopfyldelse et udtryk for, i hvor høj grad de ad-spurgte grupper oplever, at tegnet er opfyldt.

Hvordan indsamles dokumentationen?

Temperaturmålingen indeholder mål og tegn for et godt lærings- og udviklingsmiljø og personalets faglige kompetencer. Der er også opstillet mål og tegn for ledelse i relation til personalets faglige arbejde, samt mål og tegn der gennem observationer kan vise, at børnegruppen er i gang med at udvikle kompetencer inden for de seks temaer i de pædagogiske læreplaner.

Det er forskelligt, hvem der bliver spurgt. Inden for de seks temaer i de pædagogiske læreplaner er det personalet, der observerer grupper af 2-årige og 4-årige børn. Og inden for de andre områder svarer personale, dagtilbudsledelse, forældre og forvaltningsledelse på elektroniske spørgeskemaer med spørgsmål, som er formuleret ud fra de fastsatte tegn. Dette udgør samlet Temperaturmålingen.

Observationerne foregår ud fra dagtilbuddets normale pædagogiske praksis og i de forskellige hverdagssituationer, børnene indgår i. Det vil sige, at observationerne ikke foretages under en isoleret aktivitet med en afgrænset gruppe af børn, men under aktiviteter, hvor børnene i den observerede gruppe indgår i hverdagsrelationer med dagtilbuddets øvrige børn. Observationerne er heller ikke en screening af det enkelte barn.

Eksempel på spørgsmål til forældrene

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Ved ikke
Mit barn virker glad for at komme i dagtilbuddet	☐	☐	☐	☐	☐
Mit barn føler sig værdsat af de andre børn	☐	☐	☐	☐	☐
Mit barn føler sig værdsat af de voksne	☐	☐	☐	☐	☐

Eksempel på mål og tegn i observationsskemaet om temaet alsidig personlig udvikling

Mål: Børnene indgår i samspil med andre og bruger legen til at afprøve omverdenen.

Børnene eksperimenterer i leg

Du bedes angive *antallet* af børn, som i høj grad, i nogen grad eller næsten ikke er dækket af udsagnet: "Børnene eksperimenterer i leg"

I høj grad: _____

I nogen grad: _____

Næsten ikke: _____

Du kan finde en nærmere præsentation af Temperaturmålingen i inspirationsmaterialet på www.kl.dk og www.fm.dk/kvalitetsoplysninger.

Sådan foregår arbejdet med Temperaturmålingen

Forberedelse

Personalets forberedelse

De observationer og besvarelser, som du og dine kolleger skal foretage som en del af Temperaturmålingen, udgør en vigtig del af dokumentationen. Derfor er det vigtigt, at du tager aktivt del i diskussioner om brugen af Temperaturmålingen, og om hvordan den indsamlede dokumentation vil blive anvendt i dagtilbuddet.

Når du læser denne vejledning, er du allerede godt i gang med at sætte dig ind i Temperaturmålingen. Det kan også være en god idé, at I internt i personalegruppen drøfter anvendelsen af redskabet. Her kan relevante spørgsmål være:

- Hvordan skal observationerne og registreringerne indgå i det øvrige arbejde i dagtilbuddet?
- Hvordan og hvor længe foretager vi observationer?
- Hvordan tænker vi, at vi kan bruge resultaterne i vores faglige udvikling.

Information til forældre

Forældrenes besvarelser udgør ligeledes en central del af det helhedsbillede, som Temperaturmålingen skal tegne. Forældrenes interesse for Temperaturmålingen er derfor afgørende. Det er din rolle – sammen med dine kolleger – at vække og fastholde interessen for målingen blandt forældrene og opfordre dem til at besvare spørgeskemaet.

Første skridt er, at du og dine kolleger sammen med jeres ledelse drøfter, hvordan I kan støtte op om forældrenes interesse. Det kan også være relevant at drøfte, om I har forældregrupper, som fx tosprogede, hvor der er behov for lidt ekstra vejledning og støtte for at få dem til at svare.

I kan før igangsættelsen af Temperaturmålingen informere forældrene i forbindelse med et forældremøde eller gennem jeres nyhedsbreve. Og I kan løbende under afprøvningsperioden informere forældrene om status via intranet, plancher eller opslagstavler. Du og dine kolleger kan også løbende spørge forældrene, om de har husket at besvare skemaet og her gøre opmærksom på den værdi, deres besvarelse har for den samlede temperaturmåling.

Der kan være forældre, som har forbehold mod, at pædagogerne foretager observationer og registreringer af børnegruppen. Du kan i så fald informere forældrene om, at jeres observationer og registreringer ikke omhandler enkelte børn, men den samlede børnegruppe, og at det er et vigtigt element for at tegne et samlet billede af dagtilbuddets kvalitet.

IDEER TIL OPFØLGNING PÅ FORÆLDRESKEMAET

Dagtilbuddene i en kommune har haft stor succes med at gøre forældrenes besvarelse til en intern konkurrence, hvor man løbende annoncerede den aktuelle svarprocent for dermed at opfordre forældre, der endnu ikke havde svaret, til at besvare spørgeskemaet.

I kan også overveje at stille en pc til rådighed på stuen eller i garderoben, så forældre kan besvare skemaet, når de afleverer eller henter deres børn. Dette kan evt. også kombineres med en eftermiddag med forældre kaffe i dagtilbuddet.

Observation af børnegrupper

Det ene område i Temperaturmålingen sætter fokus på børnegruppens udvikling og læring i forhold til de seks temaer i de pædagogiske læreplaner. Dette dokumenteres gennem personalets observationer og registreringer af, om bestemte tegn er til stede i børnegruppen. Selve observationen foregår således:

1. Din ledelse beslutter antallet af børnegrupper

Det er dagtilbuddets ledelse, der definerer antallet af observationsgrupper i dagtilbuddet. En observationsgruppe kan eksempelvis være gruppen af 2-årige på en stue. Observationsgrupperne skal afgrænses således, at de omfatter børn, hvor medarbejderne refererer til samme faglige leder. Der kan dog godt være flere observationsgrupper under samme leder. Til hver observationsgruppe udfyldes ét skema.

Observationsgrupperne er defineret som de 2-årige og 4-årige. De 2-årige er de børn, der ved igangsættelsen af Temperaturmålingen er to år og tilsvarende for de 4-årige. Det vil sige, at observationsgruppen fx kan omfatte børn, som er præcis to år, og børn, som er to år og elleve måneder.

Observationsgrupperne er afgrænset til de to aldersgrupper, fordi børnene i denne alder typisk har opholdt sig i dagtilbuddet i en længere periode, samtidig med at der stadig er tid til at nå at arbejde med børnegruppens trivsel, udvikling og læring, inden børnene forlader dagtilbuddet.

Når I skal observere i dagplejen, kræver det særlig opmærksomhed. Det gruppebaserede fokus betyder, at der er behov for at samle børn på tværs af dagplejere for at opnå observationsgrupper af en tilstrækkelig størrelse. Observationerne vil derfor i vid udstrækning foregå, når børnene er samlet i legestuer eller lignende, og vil dermed kun dække en del af børnenes hverdag. Det anbefales, at observationerne foretages af personale med en pædagogisk uddannelse, fx af dagplejens leder, dagplejepædagog eller dagplejekonsulent.

2. Dagtilbuddets ledelse udpeger observatører og med-observatører for hver børnegruppe

Det er ledelsen, der udpeger observatører og med-observatører og har ansvaret for, at du og dine kolleger har klarhed over jeres roller. Hvis I er flere observatører tilknyttet en observationsgruppe, skal der udpeges en observatør, som har ansvaret for at drøfte resultaterne med med-observatørerne, så der kun indtastes én besvarelse.

Det anbefales, at der som udgangspunkt er to observatører per gruppe. Dette giver mulighed for at drøfte forståelsen af mål og tegn, så I lægger de samme forståelser til grund for jeres observationer. Samtidig giver det mulighed for faglig refleksion over evt. forskelle i jeres observationer. Denne dialog om observationerne er et væsentligt element i forhold til at sikre kvaliteten af jeres besvarelser.

3. Din ledelse udleverer observationsmateriale til observatørerne

Din ledelse har adgang til at inddele observationsgrupper i det it-system, som anvendes til Temperaturmålingen. Herfra kan ledelsen udskrive materiale med koder og observationsskemaer til observatørerne. Hvis du er observatør og har med-observatører, skal dine med-observatører have en kopi af observationsskemaet.

4. Du og dine kolleger afklarer sammen med ledelsen, hvor lang tid I skal observere

Det er dig og dine kolleger der sammen med jeres ledelse fastlægger, hvordan observationen tilrettelægges bedst i forhold til hverdagen i dagtilbuddet. Det er også jer, der fastlægger, hvor lang tid I har brug for at observere børnegruppen, før I foretager jeres registrering af svarene.

5. Selve observationen

I observationsfasen observerer du og dine medobservatører en gruppe af børn i hverdagssituationer i dagtilbuddet. I skal altså ikke igangsætte særlige aktiviteter for børne-

gruppen eller tage børnegruppen ud af dagtilbuddets hverdag. Det er naturligt, at børnegruppen i observationerne indgår i aktiviteter med den øvrige børnegruppe.

På baggrund af jeres observationer angiver I andelen af børn, der "viser" de tegn, der står skrevet i forhold til 2-årige og 4-årige børn. I skemaet svarer I på, hvor stor en andel af de observerede børn der udviser de enkelte tegn. Et eksempel kan være, at du eller I har observeret syv børn, og at du eller I har set tegnene hos fem af børnene, men ikke hos to af børnene.

Det kan være en god idé, at du i observationsperioden løbende har adgang til en notesbog eller selve observationsskemaet, så du kan notere dine observationer af børnegruppen.

6. Fra observation til registrering

Når du har foretaget de nødvendige observationer, skriver du dine resultater ind i observationsskemaet. Hvis du har med-observatører tilknyttet, er du ansvarlig for, at I får tilrettelagt en proces, hvor I samler jeres individuelle besvarelser til én samlet besvarelse.

7. Registrering

Når der foreligger én samlet besvarelse, skrives resultaterne ind i den elektroniske udgave af skemaet.

Besvarelse af spørgeskema

De øvrige tre områder belyses ved, at forældre, personale, ledere og forvaltningsledelse besvarer personlige spørgeskemaer, som de får elektronisk adgang til via en personlig kode. Det er din leder, der har ansvar for at sikre, at du og dine kolleger samt forældrene får udleveret breve med adgangskoder og instruktioner til besvarelse af spørgeskemaerne.

I spørgeskemaet til personalet og ledelsen spørges der til ledelsens rolle i forhold til at understøtte personalets faglige arbejde. Definitionen på ledelsen er den eller de personer, som har en ledelsesfunktion i dagtilbuddet, afhængig af kommunens ledelsesstruktur. Ledelse skal her forstås ud fra en funktion/opgave og ikke med udgangspunkt i en bestemt person.

Ledelsen kan derfor i nogle tilfælde være flere personer, hvis dagtilbuddets opgaver er placeret hos forskellige personer. Såfremt der er tale om flere personer, skal de være fælles om at udfylde skemaet vedrørende ledelse. Da kommunerne har forskellig organisering af dagtilbudsområdet, anbefales det, at I lokalt sikrer, at I har en ensartet opfattelse af, hvad der forstås ved ledelse. Som udgangspunkt må I forvente, at ledelsen er den person, som er ansvarlig for igangsættelsen af Temperaturmålingen i jeres dagtilbud.

I spørgeskemaet til forældre, personale og ledelse spørges til dagtilbuddets lærings- og udviklingsmiljø. Dette omfatter de fysiske rammer i form af de indendørs- og udendørsområder, som børnene færdes i. Dette kan også omfatte dagtilbuddets anvendelse af områder uden for dagtilbuddet. Lærings- og udviklingsmiljøet omfatter desuden dagtilbuddets værdier og kultur, som disse kommer til udtryk i relationer og omgangsformer mellem børn og voksne i dagtilbuddet.

I dagplejen skal vurderingen af lærings- og udviklingsmiljøet dække det samlede miljø om børnene, dvs. både det miljø, børnene møder i de enkelte dagplejehjem, og det miljø, de møder i dagplejegruppen i fx legestuer. Den enkelte dagplejer må derfor tage afsæt i en vurdering af det samlede miljø omkring egne dagplejebørn, mens lederen af dagplejen må tage afsæt i en samlet vurdering af miljøet omkring dagplejegruppen, selvom dette omfatter en række forskellige dagplejehjem.

Efterbehandling

Når du og dine kolleger anvender Temperaturmålingen, har jeres ledelse mulighed for at udtrække en rapport, som viser de samlede resultater. Jeres individuelle besvarelser vil naturligvis være anonyme. Rapporten giver et overblik over resultaterne for jeres dagtilbud, som du og dine kolleger sammen med jeres ledelse kan anvende til at overveje, om der er behov for justeringer af jeres pædagogiske praksis for at kunne nå jeres egne målsætninger for de forskellige områder i Temperaturmålingen. Du kan læse mere om efterbehandlingen under punktet "Sådan kan resultaterne anvendes".

Sådan vises resultaterne

Når du og dine kolleger anvender Temperaturmålingen, har jeres ledelse mulighed for at udtrække rapporter, som tegner et billede af kvaliteten af det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet set fra flere perspektiver.

Hvilke typer rapporter?

I Temperaturmålingen indsamles dokumentation fra flere forskellige kilder, som til sammen belyser de tre områder. Temperaturmålingen bygger på individuelle besvarelser fra forældre, personale og ledere, som i rapporten vises som de samlede resultater for hele dagtilbuddet. Alle besvarelser fra forældre og personale er således anonyme. Observationerne af børnegruppens kompetencer foregår udelukkede på gruppeniveau, og rapporter vil derfor ikke indeholde oplysninger om det enkelte barn.

I rapporterne er dokumentation tilgængelig på dagtilbudsniveau eller kommuneniveau. Dette skyldes, at redskabet har fokus på sammenhænge mellem ledelse, lærings- og udviklingsmiljø, personalets faglige kompetencer og børnenes kompetencer, og at dette samspil findes på dagtilbudsniveau. Redskabet er således IKKE et redskab til screening eller opsporing af børn med behov for særlig støtte.

Din ledelse kan udtrække to typer af rapporter: En overordnet rapport, som viser det nuværende billede for hvert område og de enkelte mål under hvert område. Og en detaljeret rapport, som viser, hvad der er blevet svaret på de enkelte spørgsmål.

Personalet kan have forskellige perspektiver i observationerne og kan fortolke mål og tegn forskelligt. Når I anvender rapporterne til sammenligninger på tværs af dagtilbud, skal I derfor være opmærksomme på, at der kan ligge forskellige fortolkninger bag.

Adgang til rapporter

Din ledelse har adgang til rapporter, som viser det samlede datamateriale for dit dagtilbud. I rapporterne sammenholdes resultaterne af Temperaturmålingen med jeres tidligere resultater og med de samlede resultater for kommunens dagtilbud.

Forvaltningen har adgang til rapporter, som viser de samlede resultater for kommunens dagtilbud. Disse rapporter har desuden en sammenligning med tidligere resultater samt med de samlede resultater for andre kommuner, der anvender Temperaturmålingen.

Det politiske udvalg og kommunalbestyrelsen har ikke adgang til at udtrække rapporter med resultaterne. Det er op til den enkelte kommune at tilrettelægge processer, hvor data indgår i dialogen mellem dagtilbud, forvaltning, udvalg og kommunalbestyrelse.

Sådan kan resultaterne anvendes

Resultaterne af Temperaturmålingen dokumenterer den faglige kvalitet og kan anvendes som grundlag for refleksion internt i dagtilbuddet. Resultaterne kan også anvendes i dialog med forvaltning, politikere og forældre. I vejledningen er der fokus på brugen af resultaterne internt i dagtilbuddet. Du kan sammen med din leder finde yderligere inspiration til, hvordan I kan anvende resultaterne i inspirationsmaterialet, som findes på www.kl.dk og www.fm.dk/kvalitetsoplysninger.

Udforskning af resultaterne i dagtilbuddet

Når Temperaturmålingen er afsluttet, kan ledelsen i dit dagtilbud udtrække en rapport, som viser de samlede resultater – både af jeres observationer og af de besvarelser, som du, dine kolleger og forældregruppen har udarbejdet. Du, dine kolleger og jeres leder kan herpå sammen udforske mønstre i besvarelserne og bruge resultaterne til at stille spørgsmål til jeres egen praksis.

Når du og dine kolleger udforsker resultaterne, kan det være en god idé at sammenholde de forskellige perspektiver og områder. Fx kan I se på, om der er forskelle på, hvordan forældre og personale vurderer lærings- og udviklingsmiljøet, og drøfte, hvad der kan ligge til grund for de forskellige vurderinger af miljøet.

Det er også en god idé, at du og dine kolleger drøfter, om I er tilfredse med de enkelte resultater i Temperaturmålingen – og hvis ikke, kan I efterfølgende drøfte, om der er behov for justeringer i jeres pædagogiske praksis, så den i højere grad understøtter børnegruppens udvikling. Det kan fx være, at jeres resultater viser, at børnene kun i begrænset omfang udviser tegn på, at de "forhandler indbyrdes og deltager i konfliktløsning" (som er et tegn under de sociale kompetencer). Det kan her være relevant at spørge jer selv om, hvordan I understøtter børnene i deres indbyrdes forhandling og konfliktløsning. Det kan være, at der skal igangsættes nye pædagogiske indsatsområder, at der skal igangsættes nye typer af aktiviteter, eller at eksisterende aktiviteter, redskaber eller materialer skal anvendes på nye måder.

Opfølgning på nye indsatsområder

Næste gang I benytter Temperaturmålingen, kan redskabet bruges til at dokumentere om evt. justeringer i den pædagogiske praksis har haft en positiv virkning, eller om der er behov for yderligere indsatser for at understøtte børnegruppens trivsel, udvikling og læring i dagtilbuddet.